

LIBIDO A JEHO REALISACE

Z knihy A. Doležala: (Ne)pikantní jazykověda

Muž plat' dluh ženě a žena muži

Pavel Korintským 1,7

M. Jan Hus zdůvodňuje toto počínání zcela prakticky, kdy „bojící se žena, aby muž jinde nehledal, chtivec ho v manželství zachovati... též učinili on také, boje se, aby bujná žena jinde nehledala.“ Síla rozmnožovacího pudu je obrovská a musili nakonec kapitulovat i ti, co raději viděli celibát. Podle řeči sv. Augustina ten skutek (mluví o pohlavním styku) „nestane se bez hříechu malého všedieho, neb on die, že veškeren člověk v hovadnosti v tu dobu bývá pohřížen, a tak zapomíná pána boha“. Liberálně připouští styk bez úmyslu rozmnožování, pro což není třeba zpovědi.

V předchozích kapitolách laskavý čtenář zjistil, že orgány sexuální co do velikosti mají variace od nejmenších do největších. Aristoteles píše, že žádný orgán nemůže být ani příliš malý, ani příliš velký, aby neporušil integritu organismu. Každý jistě pochopil, že penis příliš malý penis obrovský zabraňují eupareunii – normálnímu pohlavnímu životu. V této kapitole si budeme všimnout zejména variací funkčních. Muži měli vesměs hanebnou chlípnot – lascivite enim beluinum est, která je podle Komenského hovadská. Takový muž byl zhýralec – kinaidos, rusky rasputnik, anglicky debouched. Zhýralí chlípníci byli anaphros – bez studu, aniž používali aphrodisiaca – remedia podněcující k souložení.

Čtenář jistě zná diskobola, házejícího talířem. Existoval i gonobolismus. Takoví muži semenem přímo házeli, byla to goinobolia, bolis – metací střela. Je to totéž co ejakulace, která pochází od kacere – házetí. Římský iaculator byl povoláním rovněž vrhačem. Dnešní populace může se jen divit, určitě by takto tuto činnost neoznačila. V anekdotě ředitel se po strašném flámu dohaduje se sekretářkou, zda ji v opilství „přeříz“. Ta ho uklidňuje: „Soudruhu řediteli, spíš jen přežil.“

V našich poměrech se v této oblasti nanejvýš vrhne někdo na někoho, a to celým tělem, ponejvíce vrhá králice mladé.

Jazykové příměry se zvířaty jsou časté: je to náš kozlík, skočí jak králík a pak kdenictunic, je to strašnej bejk, u mužů stále dychtivých se řekne, že jsou jako hřebci, při styku dlouhotrvajícím se o muži řekne, že je to kanec, ženě, která má neplodného muže, poradí, aby si opatřila jiného kohouta.

Muži sami sebe nejraději vidí z posic sexuálního heroismu, jsou-li již starší, mohou předstírat, že tomu tak bylo dříve. U mužů po bitevní vřavě, úklidech Augiášových chlívů, návštěvách podsvětí, plavbě Argonautů propukala erotomania, mania erotica, hyperorgosis, morbus aphrodisius, phrenis aphrodisiaca, hyperestesia – precitlivělost, gynomania, styma – stojí jako sloup, priapismus, ustavičná erekce, rhopalismus – silná erekce, vulgárně značí tlouci koulí. Vzpomeňme Lermontovovy básně o požáru Moskvy: Ved' byli loudi v naše vrēmja – ano, byli lidé za našich časů, ne to, co nynější plemeno, bohatýři, ne vy.

Julius Caesar měl čtyři manželky, známá jsou jména několika jeho milenek, kde Kleopatra s ním měla Caesariona. Nebránil se dobrodružstvím s vdanými ženami. Legionáři ho nazvali moechus calvus – plešatý cizoložník.

Alexandr Makedonský měl ženu za potěchu na klíně válečnickově a ozdobu stolování. Občas jedli zcela nepohodlně vleže, ale lze si představit, co se po takové porážce Peršanů asi odehrávalo. Po takových pitkách ovládala některé muže koprokratia – vláda výkalů, průjem, jiné spermatokratia, při které nedokázali výron semene zadržet a nastávalo eiaculatio praecox neb ante portas, jinak ganacratia, lagneia, což lze užít i k označení chlípné vilnosti. Nezaměňovat se spermatocrasis, což je semeno špatně namíchané, špatně vytvořené, pro oplození nevhodné.

Mušské orgány nemusí být vždy v pořádku, přijde bída na kozáky. Staří Čechové věděli, co je to palice, byl to otok pohlavního orgánu. Phallalgia označovali lékaři novověcí bolest v údu, phalokampsis – úd zakřivený, pokroucený – od kampto – křiviti, phallokrypsis od kryptos – skrytý úd, který v anekdotách – ne v životě – nabývá za erekce nebývalé velikosti. Phallorrhoea byl výtok z roury močové vesměs kapavčitý. Řecké slovo falos – tyč, úd, je příbuzné s německým Pfahl – česky kůl. Androgenos byl hermafrodit, někdy kleštěnec nebo zhýralec, řecky o hermafroditos – znamená spojení Hermes a Aphrodite (hermeneos je hlasatel).

Lékařská terminologie zná aspermatismus, což znamenalo obtížnou nebo chybějící ejakulaci, spermatoschisis, zadržené semeno přerušením soulože, nastat mohlo i spermatophthora, zničení semene, nebo spermatozemia – ztráta semene. Pokud tyto poruchy vzešly z hanebné činnosti zařikávajících čarodějnic, bosorek, nemohly se pak takové strigy divit, že je stíhal přísný inkvisiční soud. Německé Hexen se podílely i na ústřelu – Hexenschuss. Pochopitelně tehdejší lékařská věda znala účinné prostředky proti očarování – Behexen, například Remedium baskanion. Astysia byla impotence a astytis byl kořen, jehož použití znemožňovalo soulož. Stejně v tomto smyslu působí i nadměrná konzumace piva.

Naopak medea byla afrodisiaka používaná jako milostné nápoje – Liebestranke, jejich součástí bylo mléko z piniových jadérek, pepř a víno. V Čechách existovala mast, ale receptura se během husitských bouří a za třicetileté války ztratila, zbyly jen verše o její účinnosti:

*A tuto mast činil mnich v chyšce,
mnich sedě na jeptišce.
Ktožjie z vás okusí koli,
vstane jemu jako pól žebračie holi.*

Být ty verše z Dresu, figuroval by tam určitě sloup, u nás byly poměry vždy skromnější. Nejde jen o muže.

Fysiolog Procházka z 18. století v § 882 píše: Tento ženský pohlavní pud vzbuzený plodivou látkou se také rozněcuje vnějšími smysly, milostnými představami a sněním, dotyky ženských rodidel zvláště od milovaného muže, pak milostným stykem s ním, potravou, nápoji, hudbou, příšeřím, měsíčním svitem, zahálkou, příkladem, překážkami lásky atd. co k tomu moderní doba může podstatného dodat?

Za svého mládí jsem ještě viděl hysterický záchvat s obloukem, s křečemi, jako mladý lékař jsem se setkával se ženami, které si stěžovaly na pohlavní chlad – frigidita. Vlivem vysoké zaměstnanosti našich emancipovaných žen těchto poruch podstatně ubylo. Bývalo mnoho žen, které nepoznaly nikdy orgasmus nebo ho prožívaly v redukované podobě. Dnes populární slovo orgasmus pochází od řeckého orgaino – pobuřovat, orgé je pud, vášně, žádost, naruživost, orgo kypěti, býti horlivý, vášnivý, každý si jistě udělá představu, co to obnáší.

Vlivem emancipace a pudů nezůstávají ženy láskou rozběsněným mužům nic dlužné, zachvacuje je nymphomania. Tento stav se vyskytoval již ve starověku, měl označení machlosyne, machlos –

mastný, vilný, chlípny, mychlos, myklos, mysklos, latinsky mucus – hlen. Řekové spojují vilnost s něčím pošpiňujícím – s hlenem. Němci tento stav překládají jako Manntollheit.

Thelygonii – běsnost vznikající v ženských nadrech – nelze zaměňovat s náboženskou posedlostí, která se jmenuje theomania. Rovnoprávné ženy v eromanii – běsnění milostném – měly: andromanii – posedlost po chlapech, nymphomanii – „sladké neukojitelné svrbění“ stydkých pysků, metromanii, hysteromanii – běs děložní – zbláznění rodidel.

Podle žertovného výkladu pyémie neoznačuje přítomnost hnisu v krvi, ale stav, kdy krevní oběh roztoužené dívky je přeplněn miniaturními pyji. Naopak u mužů, kteří nemohou normálním způsobem realizovat své sexuální napětí, vzniká spermioxicosis cerebri – otrava mozku semenem. Gynaimanes – gynecomania byl muž běsně dychtící po ženách – latinsky mulierositas – satyriasis, ruský ojeblění mozga.

Jan Hus si stěžuje: „Věrně slýchal sem i od kněží, i od světských, že sú říekali, že nemohu bez smilného skutku býti, by jim bylo na věky zatracenu býti. Nebožátka oslepená a hovadská, d'áblem zavedená, pro krátkú chlípnost ztratiti chtěie večnú radost a upadnutí u věčné zatracenie. A jistě mnoho mužov i žen bude zatraceno pro hanebné smilstvie.“ Hus užívá i slova „nesmilnosť“.

Aristoteles ve spisu peri zóon geneseos píše: „Že však se při pohlavním styku projevuje prudká rozkoš, toho příčinou není odcházení semene od celého těla, ale mocné lehtání. Proto také, opakovali se soulož několikráte, potěšení obcujících se zmenšuje.“

Když chyběly ženy, zbýval mužům garagalismos, řecky gargalidzo – lehtati, šimrati. Je to označováno i jako onanie, ale biblický Onan, který nechtěl mít s ovdovělou švagrovou děti, prováděl koitus interruptus.

Byla to kinaidia – samohana, Selbstbefleckung – samoposkvrnění, autoerotisace. Slovo masturbace je možno odvodit od mastigias – člověk často mrskaný či zasluhující rány bičem, lotr, ničema, maschalikso – zohaviti. Pravděpodobně je tento názor správný, ale dovolím si předložit vlastní, zcela nekompetentní mínění. Mas je latinsky samec (známe masculinum z gramatiky jako rod mužský), turbulentus je vzrušený, vášnivý, buřičský a je to! Psychoanalytik amatér Brouk vykládá původ z manus – ruka a stuprum – zhanobení od stupro – poskvrnití, zhanobit. Termín automanipulace je tak obecný a nejasný, že ho lze vyslovovat i v přítomnosti šlechticů, stejně tak slovo ipsace, kdy někdo něco činí sám sobě samému.

Slovo kynik pochází od psa, jak se náš nejproslulejší sudofilosof Diogenés vyjadřoval. Tento humanista bezostyšně veřejně onanoval a s povětrnými ženami i souložil, aby doložil, jak jsou takové tělesné úkony nicotné proti usilování o cestu ctnosti. Jeho počínání je zachyceno v klasické básni „Rytíř Smil“ slovy „musím honem ostudu rychle schovat do sudu“. Soběstačnost – autarkeia je integrální součástí přirozeného života. Kynik Kratés slavil psí svatbu – kynogamia se svou ženou Pipparchiou, s kterou údajně veřejně souložil.

Automonoerotismus je termín pěkný, leč z inserátu víme, že jsou lidé, kteří takovou aktivitu sdílejí rádi ještě s někým jiným, takže v současné době termín není dosti obecný a přesný. Siderodromoerotismus je erotika uskutečnitelná jen za jízdy železnicí – známá antická dráha Olympos–Soluň.

Jako pomůcka sloužící ukáječícím se římským opuštěným mužům existoval tehdy nenafukovací cunnus succedaneus – vstupovací klín, česky umělá kunda. V Milétu zase pro potřebné ženy byly vyráběny mužské údy – olisbos, od olisdano – klouzati, užívané v tajných spolcích. Na rozdíl od

dob minulých je náš trh nasycen, až přesycen různými pomůckami i pro dámy s variabilním stupněm velikosti, tuhosti, rychlosti vibrací atd.

O nemravnosti počínání zkažených mladých nestoudníků neměla církev nikdy pochyb, v zpovědním zrcadlech měli klerikové návody, jak tyto okolnosti zjišťovat. Na pomoc přišly v 18. století tři klíčové publikace. Od anonymního autora je z r. 1730 *Onania: or the Heinous Sin of Self-Pollution, and AU Its Frightful Consequences, etc* ve formě dopisu jednoho gentlemana a jedné ladies. Onanie je mrzký hřích s děsivými následky duchovními i tělesnými tohoto ohavného počínání. V Anglii byla přeložena kniha de Bienville z r. 1771 „*Nymphomania*“, týkající se žen. Tento *Furor Uterinus* – běs děložní – začíná jako melancholické delirium, kde příčina tkví především v děloze, pak se zvrátí v manické delirium, kde je porucha mozku. Začátek je spojen s nadměrnou žádostí, která degeneruje v nepolepšitelné, nezvladatelné šílenství. Nejznámější publikací překládanou po celé Evropě se stala kniha Samuel, Auguste, André, David Tissotoa „*L'onanisme: ou Dissertation sur les maladies produites par la masturbation*“.

K zábraně těchto chlípných praktik, po nichž v minulých stoletích mládež mravně chátrala, ničila se tělesně i duševně, ztrácela charakter, výkonnost, odolnost proti infekci, neprosplávala ve škole, blbla a měnila se v nenasytné požívačnický, kteří vyhledávali dosud nepoznané rafinované rozkoše, se vyzkoušelo kdeco. Namnoze nepomáhal ani tenis, studené sprchy, tvrdé lůžko, lehké přikrývky, nekořeněná jídla a mravy zdokonalující četba. Selhávala i zpovědní zrcadla a ukládaná pokání. Tehdy se spojilo ušlechtilé hnutí lékařů a pedagogů a byly vymyšleny mechanické prostředky, které měly zabránit této strašlivé neřesti, i když většina těchto humanistů měla odpor vůči vulgárnímu mechanickému materialismu. Jeden z přístrojů se jmenoval *aidousoter*, *aidos* je stud – nahota, *soter* – záchranec, spasitel, byl to přístroj zachraňující stud. Bylo to současně největší vítězství mechaniky hmotného bodu.

Vezmeme-li v úvahu, kolik lidí tyto odporné samohanobící praktiky poskvřňující tělo provozovalo, je vůbec div, že lidstvo na to dosud nevymřelo. Velké doby mají i odpovídající slova.

Shora uvedené bohatýrské zkazky předpokládají, že průběh aktů byl vždy vynikající. Leč byli muži, u nichž semeno odcházelo těžce a pomalu, byl to *bradyspermatismus* a *bradybolismus*, dotyčný antický hrdina by nemohl v přestávce mezi boji souložit úspěšně a včas ukončit. I zde se seminální tekutinou hází – ale pomalu. Opačná a mnohem častější porucha je *ejaculatio praecox* – předčasný výron semene. U disku je to hod před provedením otočky. Tyto poruchy vedly k obtížím při styku, *coitus difficilis* – *dyssynodus*. Pozor, poslední slovo neoznačuje špatně probíhající setkání církevních hodnostářů.

V sanskrtu byl muž *vira*, ale ne každý byl virilní. Od nepaměti trápí mužské plemeno *anandria*, *astysia* – není jako sloup, *asynodia* – úd nevhodný k styku. Při erekci měli někteří *mentulagra* – bolesti údu. Semene se muži zbavovali nejen u svých partnerek a automanipulačními techny, ale i ve snu, *polucii* – znečištěním. Dnes takové znečištění způsobují saponáty, freony, těžké kovy a tuková rozpustidla, taková moderní poluce už stojí za to. *Oneiron* byl sen tak živý, že ejakulační reflex nastal ze snění – *onar*, *oneiar*, *oneiros*. V tehdejší *oneirologii* – nauce o snech chyběly výklady Z. Freuda. Stopy nočního semene na prádle mají označení *eksoneirogmos*.

Samo slovo *sperma* v dnešním lékaři vyvolává stejnou představu jako krev, je to něco, na co je třeba se podívat mikroskopem. Když jsem se ptal na původ tohoto označení, odpověděla mi jedna medická, že se tak jmenuje, protože jsou v něm *spermie*. V encyklopedii *Sex rekordy, kuriosity, zajímavosti* jsem se dočetl, že *Aristoteles* se snažil zabránit pohybům spermii účinným prostředky. Byl to chlapík, vezmeme-li v úvahu, že ještě neměl mikroskop.

Sperma je semeno, sloveso řecké speiro znamená rozptylovat. Příbuzné je spao – táhnout od sebe, rozšiřovat se, to je ten spasmus, o kterém jsme již mluvili. Nedá se nic dělat, o slovo sperma se medicína humánní dělí nejen s medicínou verinární, ale i s botanikou: Gymnospermae je označení pro nahosemenné, není to sperma – chám gymnastů. Slovo gymnasium je spojené s nahotou – gymnos – nahý, pro lepší thermoregulaci se tehdy procházeli žáci s pedagogy nazí mezi mramorovými sloupy, není divu, že bylo vyřešeno kdeco.

Je smutnou skutečností, že existuje bohatá nomenklatura andrologů (to jsou ti, co sbírají soubory výrobků o mužích), jako asthenospermia, oligospermia, necrospermia, která odráží bídu tohoto rádooby hrdinského světa.